

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

**Verslag over de doorlichting van Gemeentelijke Basisschool - GIBO Driehoek te
BRASSCHAAT**

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 126301

Instelling Gemeentelijke Basisschool - GIBO Driehoek

Directeur Luc FONTEYN en Veerle GOVAERTS

Adres Het Heiken 47 - 2930 BRASSCHAAT

Telefoon 03-651.75.39

Fax 03-651.98.86

E-mail directie-lager@gibodriehoek.be

Website www.gibodriehoek.be

Bestuur van de instelling Gemeentebestuur van Brasschaat

Adres Bredabaan 182 - 2930 BRASSCHAAT

Scholengemeenschap Brasschaat-Kapellen-Stabroek

Adres Het Heiken 47 - 2930 BRASSCHAAT

CLB Vrij CLB Voor - en Noorderkempem

Adres De Zwaan 28 - 2930 BRASSCHAAT

Dagen van het doorlichtingsbezoek 14-03-2016, 15-03-2016, 17-03-2016

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 17-03-2016

Datum bespreking verslag met de instelling 13-04-2016

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Ilse DE VOLDER

Teamleden Jacqueline OORTS, Dirk VAN DEN BOSSCHE

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	8
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus	8
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	8
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	9
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	9
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	9
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	9
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming	9
3.1.1.3 Kleuteronderwijs: vaststellingen muzische vorming en Nederlands	9
3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands	11
3.1.1.5 Lager onderwijs: muzische vorming	13
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	14
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	15
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	15
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	17
4.1 Sociale en emotionele begeleiding	17
4.2 Evaluatiepraktijk	18
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	21
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	24
6.1 Wat doet de school goed?	24
6.2 Wat kan de school verbeteren?	24
6.3 Wat moet de school verbeteren?	25
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	26
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG.....	26

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - ♦ het onderwijsaanbod
 - ♦ de uitrusting
 - ♦ de evaluatiepraktijk
 - ♦ de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg. In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 **SAMENVATTING**

De gemeentelijke basisschool Driehoek bevindt zich in een aangename en rustige omgeving in een buitenwijk van Brasschaat. Tien jaar geleden fuseerde de gemeentelijke lagere school Het Heiken met de gemeentelijke basisschool Centrum. Het schoolbestuur nam deze beslissing omwille van de uitbreiding van zijn secundaire school op de campus Centrum. Met de fusie groeide de autonome lagere school uit tot een volwaardige basisschool in de wijk Driehoek te Brasschaat. De fusie verliep zowel organisatorisch, onderwijsinhoudelijk als wat betreft de beschikbare infrastructuur niet vanzelfsprekend. Ondertussen staat op de campus Driehoek naast het gebouw van de lagere afdeling een nieuwe kleuterschool. De kleuteronderwijzers kregen ruime inspraak om dit gebouw vorm te geven. Ze hielden daarbij rekening met de actuele verwachtingen voor de infrastructuur van hedendaags kleuteronderwijs.

Voor het algemeen beleid van de school zijn, mede als gevolg van de fusie, twee directeurs verantwoordelijk. Ze werken nauw samen en hebben een transparante taakverdeling van directeur en adjunct-directeur. Ook de zorgcoördinator vormt een belangrijke spilfiguur in de schoolwerking van beide afdelingen. Onderwijskundig volgt en coacht de ene directeur de lagere afdeling en volgt en coacht de adjunct-directeur vooral de kleuterafdeling. Beiden opteren voor een participatief leiderschap waarbij zij rekening houden met de draagkracht van het team.

Sinds de fusie veranderde de teamsamenstelling in de kleuterafdeling grondig. Er stroomden verschillende beginnende kleuteronderwijzers in waarvoor het algemeen beleid een degelijke aanvangsbegeleiding organiseerde. Zowel onderwijsinhoudelijk als organisatorisch heerst er een sterke gelijkgerichtheid bij de kleuteronderwijzers. In de lagere afdeling realiseert het algemeen beleid eveneens een aangenaam leef- en werkklimaat waar het welbevinden van de onderwijzers en de leerlingen hoog is. Na de turbulente en moeilijke fusieperiode investeert het team van de lagere afdeling in een inhaalbeweging om zijn onderwijs zowel organisatorisch als inhoudelijk te optimaliseren en af te stemmen op de actuele verwachtingen.

Centraal in de schoolwerking van zowel de kleuter- als de lagere afdeling staan de verschillende pijlers van het pedagogisch project, waar het schoolteam unaniem achter staat.

De groeiende leerlingenpopulatie weerspiegelt de bevolking uit de plaatselijke omgeving. De leerlingen hebben uiteenlopende sociale achtergronden maar de meesten zijn van Vlaamse origine. Het team signaleert een toename van sociaal-emotionele problemen, onder meer door moeilijke thuissituaties. Het team is sterk betrokken op het welbevinden van de leerlingen en besteedt hier expliciete aandacht aan.

Op basis van het vooronderzoek van 7 maart 2016 bepaalde de onderwijsinspectie de focus die ze tijdens deze doorlichting onderzocht. In de kleuterafdeling ging ze de inspanningen van het schoolteam na om voor de leergebieden Nederlands en muzische vorming de ontwikkelingsdoelen na te streven. In de lagere afdeling onderzocht ze de resultaten van het schoolteam om voor de leergebieden Nederlands en muzische vorming de eindtermen te bereiken. Daarnaast peilde de onderwijsinspectie naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de evaluatiepraktijk, de sociale en emotionele begeleiding en naar aspecten van het algemeen beleid. Ten slotte onderzocht ze ook een selectie van regelgeving en de mate waarin de school aandacht heeft voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leeromgeving.

Het erkenningsonderzoek toont aan dat de resultaten van de onderzochte leergebieden van de kleuterafdeling voldoen aan de verwachtingen van de overheid. De kleuteronderwijzers leveren voldoende inspanningen die een evenwichtig en volledig aanbod voor de ontwikkelingsdoelen voor Nederlands en muzische vorming garanderen. De kleuters krijgen ruime ontwikkelingskansen. De leeftijdsgemengde groepen en de veelvuldige klasdoorbrekende activiteiten bevorderen het leren van en met elkaar van de kleuters. Tevens stimuleren verschillende werkvormen het zelfstandig en actief leren. Het veelvuldige overleg en de samenwerking binnen de kleuterafdeling ondersteunen de verticale opbouw en de onderlinge samenhang van het onderwijsaanbod in de verschillende klasgroepen.

In de lagere afdeling voldoet het onderwijsaanbod voor Nederlands. De wijze waarop de onderwijzers het onderwijsleerpakket Nederlands verwerken en aanvullen met bijkomende activiteiten, biedt voldoende garantie opdat de leerlingen de eindtermen voor Nederlands bereiken. De verticale samenhang in het onderwijsaanbod en de brede evaluatiepraktijk voor Nederlands hebben nog groeikansen. Het onderwijsaanbod muzische vorming voldoet niet. Voor de muzische vorming vatte het schoolteam enkele jaren geleden een traject aan. De onderwijzers voorzien in een eigen aanbod met een aantal waardevolle muzische activiteiten. Bij de invulling daarvan krijgen zij veel autonomie waardoor een doordacht samenhangend onderwijsaanbod ontbreekt. De onderwijspraktijk voor muzische vorming is nog onvoldoende gebaseerd op de uitgangspunten van de eindtermen en de leerplannen. Momenteel missen diverse muzische activiteiten nog aan doelgerichtheid en samenhang. De onderwijzers zijn zich hiervan bewust en willen dit bijsturen. De school profileert zich bewust als muzische school. Op basis van het beleidsvoerend vermogen besliste de onderwijsinspectie om het onderwijskundig tekort voor muzische vorming te delibereren. Zij heeft voldoende vertrouwen in het algemeen beleid en de onderwijzers opdat zij dit tekort op korte termijn wegwerken. Binnen het team is er voldoende expertise aanwezig om het leergebied muzische vorming op een systematische wijze te optimaliseren.

Het kwaliteitsonderzoek toont aan dat op schoolniveau een gezamenlijke visie en een ondersteunende en coachende onderwijsinhoudelijke aansturing aanwezig zijn. Zoals eerder al aangehaald, heeft de fusie de onderwijskundige ontwikkeling van de school geruime tijd belemmerd. Voor de kleuteronderwijzers is het leren van en met elkaar een vanzelfsprekendheid. In de lagere afdeling heerst een aangename werksfeer maar de veranderingsbereidheid binnen het team verschilt. De meeste onderwijzers zijn sterk betrokken op de eigen klaswerking. Na de fusie zette het algemeen beleid in de eerste plaats in op de parallelwerking; een kwaliteitsvolle samenwerking die momenteel duidelijk aanwezig is en de onderwijspraktijk bevordert. De verticale afstemming en het leren van en met elkaar over de verschillende klasgroepen heen, blijven veeleer beperkt.

Op schoolniveau ontbreekt een gemeenschappelijk gedragen visie op de evaluatie en de evaluatiepraktijk. De kleuteronderwijzers observeren de kleuters maar een doelgericht en functioneel systeem ontbreekt. Ook in de lagere afdeling gebeurt de evaluatie nog weinig doelgericht. Enkel op leerlingenniveau gebruikt het schoolteam de evaluatiegegevens om te voorzien in passende ondersteuning. Vaak doen de leerkrachten voor de ondersteuning beroep op de begeleiding van ouders of externen. Op schoolniveau staat de sociale en emotionele begeleiding van de leerlingen centraal. Alle teamleden investeren in een positief welbevinden op leerlingen-, klas- en schoolniveau. Het schoolteam investeert in een veelheid aan initiatieven zoals een doordachte speelplaatswerking, een leerlingenraad, diverse schoolprojecten en gerichte interventies op leerlingenniveau. Het schoolteam stelt zich ook laagdrempelig op naar ouders en betreft hen zoveel mogelijk als actieve partners bij de opvoeding van hun kind.

Het onderzoek naar het algemeen beleid toont aan dat het schoolteam in groeiende mate systematisch aandacht besteedt aan het onderzoek van haar eigen kwaliteit. Het verzamelt een veelheid aan gegevens over de schoolwerking maar analyseert deze slechts in beperkte mate. De onderwijzers hebben weinig ervaring met het gebruik van externe toetsen als middel voor kwaliteitszorg om na te gaan of de eindtermen en de leerplandoelen in voldoende mate nagestreefd en bereikt worden. Het schoolteam beschikt over voldoende beleidsvoerend vermogen om haar onderwijskwaliteit op systematische en doordachte wijze te optimaliseren. De voorbije jaren investeerde het algemeen beleid, mede noodgewongen omwille van de fusie, in de ontwikkeling van een gezamenlijk gedragen schoolcultuur. Daarbij krijgen de teamleden ruime kansen om zich optimaal in te zetten volgens de eigen mogelijkheden. In de kleuterafdeling slagen de kleuteronderwijzers er al effectief in om samen school te maken. In de lagere afdeling focussen sommige onderwijzers nog te eenzijdig op de eigen klaspraktijk, hoewel hun betrokkenheid op de schoolwerking duidelijk aanwezig is. Een gerichte aan- en bijsturing vanuit het algemeen beleid is noodzakelijk om het samen school maken ook in de lagere afdeling te realiseren.

Het onderzoek naar de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leer- en werkomgeving wijst uit dat het schoolbestuur nog onvoldoende op systematische wijze zorg draagt voor bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de omgeving waarin het onderwijs en begeleiding aanbiedt. Vooral een doordachte organisatie met planmatige opvolging ontbreekt.

Het onderzoek naar de geselecteerde aspecten van de overige erkenningsvoorwaarden toont aan dat het schoolteam de onderzochte reglementering respecteert. Het schoolteam respecteert eveneens de geselecteerde overige regelgeving.

De onderwijsinspectie sluit de doorlichting af met een beperkt gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne' en een gunstig advies voor 'de overige erkenningsvoorwaarden'. De onderwijsinspectie formuleert voor zowel de kleuter- als de lagere afdeling een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor de leergebieden Nederlands en muzische vorming. Zij delibereerde het tekort voor het leergebied muzische vorming in de lagere afdeling. De onderwijsinspectie heeft voldoende vertrouwen in het algemeen beleid en het voltallige schoolteam om ten volle de uitdaging aan te gaan om de onderwijskwaliteit verder te optimaliseren en het onderwijskundige tekort voor muzische vorming in de lagere afdeling weg te werken.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

Nederlands
muzische vorming

Lager onderwijs - Leergebieden

Nederlands
muzische vorming

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Begeleiding

Sociale en emotionele begeleiding

Onderwijs - Evaluatie

Evaluatiepraktijk

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet

De kleuteronderwijzers streven bij de kleuters de ontwikkelingsdoelen voor Nederlands in voldoende mate na. Het onderwijsaanbod is gradueel opgebouwd. Met een thematische benadering garanderen de kleuteronderwijzers evenwicht en samenhang tussen de verschillende domeinen.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming

Voldoet

De kleuteronderwijzers streven bij de kleuters de ontwikkelingsdoelen voor muzische vorming in voldoende mate na. Het onderwijsaanbod is gradueel opgebouwd. Met een thematische benadering garanderen de kleuteronderwijzers een voldoende evenwichtig en samenhangend aanbod.

3.1.1.3 Kleuteronderwijs: vaststellingen muzische vorming en Nederlands

Voldoet

Curriculum	De kleuteronderwijzers baseren zich op een koepeleigen instrument als referentiekader om de ontwikkelingsdoelen na te streven. De meeste kleuteronderwijzers hebben echter nog weinig zicht op de achterliggende visie van de leerplannen muzische vorming en Nederlands. Bij hun thematische benadering selecteren zij doelen en realiseren zij een evenwichtig en samenhangend onderwijsaanbod gericht op een brede harmonische vorming. Het gebruik van het referentiekader garandeert een gradueel en continu opgebouwd onderwijsaanbod. Met duidelijke afspraken en geregeld structureel overleg streven de kleuteronderwijzers een verticale en horizontale samenhang na. Voor Nederlands voorzien zij in een gericht aanbod en diverse activiteiten die de doorstroming van de kleuters naar de lagere afdeling op een speelse en kindvriendelijke wijze bevorderen.
Onderwijsaanbod	De kleuters krijgen ruime kansen tot actief en zelfstandig leren.
<i>Referentiekader</i>	
<i>Evenwichtig en volledig</i>	
<i>Samenhang</i>	
<i>Brede harmonische vorming</i>	
<i>Actief leren</i>	
Onderwijsorganisatie	Voor de jongste kleuters organiseert de kleuterafdeling leeftijdsgemengde groepen. Die doordachte aanpak biedt kleuters rijke kansen om van en met elkaar te leren. Ook voor de andere kleutergroepen voorzien de kleuteronderwijzers geregeld in klasdoorbrekende activiteiten. Op die wijze verkennen de kleuters de verschillende klasgroepen. Tevens ontwikkelen zij spelenderwijs hun sociale vaardigheden en leren ze zorg dragen voor de anderen.

Materieel beheer Uitrusting <i>Ontwikkelingsmaterialen</i>	De functionele nieuwbouw is afgestemd op de verwachtingen van hedendaags kleuteronderwijs. De attractief uitgebouwde klassen en rijke ontwikkelingsmaterialen bieden vele leeransen. De kleuteronderwijzers voorzien in diverse en gevarieerde spelmogelijkheden met een graduele opbouw.
Evaluatie Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Kindvolgsysteem</i>	De kleuteronderwijzers volgen de ontwikkeling van de kleuters op met observaties. De doelgerichtheid van die observaties blijft veeleer beperkt. De kleuteronderwijzers focussen vooral op een aantal technische vaardigheden. De criteria die de kleuteronderwijzers hanteren voor de beoordelingen zijn vaag. Doelgerichte observaties die een gerichte bijsturing mogelijk maken, ontbreken. Het kindvolgsysteem omvat een klasscreening waarin het welbevinden, de betrokkenheid en de competenties van de kleuters centraal staan. De kleuteronderwijzers geven aan zoekende te zijn naar een functioneel kindvolgsysteem.
Begeleiding Leerbegeleiding <i>Beeldvorming</i> <i>Zorg</i>	De kleuteronderwijzers differentiëren gericht in hun onderwijspraktijk. Zij houden daarbij rekening met de verschillen tussen de kleuters. Met een doordacht gevisualiseerd bord voor contractwerk bevorderen de kleuteronderwijzers de zelfstandigheid van de kleuters. Die aanpak bouwen zij systematisch en gradueel op. Op die manier voorzien de kleuteronderwijzers ook differentiatie voor de kleuters, waarbij extra begeleiding door de ambulante teamleden mogelijk is. Met een intensieve en nauwe samenwerking tussen de derde kleuterklas en het eerste leerjaar investeren de leerkrachten preventief in de vlotte aansluiting tussen de kleuter- en de lagere afdeling. De kleuteronderwijzers zijn als eerste verantwoordelijk voor de leerbegeleiding. De zorgcoördinator is de spilfiguur voor de opvolging van de zorg waarbij de ouders als volwaardige partners actief betrokken worden bij de ontwikkeling van hun kind. Het team werkt nauw samen met het begeleidend CLB (Centrum voor leerlingenbegeleiding). Tevens doet het team een beroep op externe zorgondersteuners.

3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet

De onderwijzers bereiken in voldoende mate de eindtermen Nederlands met zoveel mogelijk leerlingen. Verschillende onderwijsleerpakketten ondersteunen de vormgeving en de realisatie van het onderwijsleeraanbod. De evaluatiegegevens en de feedback van leerlingen in het vervolgonderwijs tonen aan dat de leerlingen de eindtermen in voldoende mate bereiken.

Curriculum	Het team van de lagere afdeling gebruikt een aantal onderwijsleerpakketten als referentiekader voor het bereiken van de eindtermen. De meeste onderwijzers gaan ervan uit dat lees- en taalmethodes hanteren een garantie geeft op een evenwichtig en volledig onderwijsaanbod. De visie en de uitgangspunten van het leerplan zijn geen leidraad voor het onderwijsaanbod.
Onderwijsaanbod	
<i>Referentiekader</i>	
<i>Planning</i>	
<i>Evenwichtig en volledig</i>	
<i>Samenhang</i>	
<i>Brede harmonische vorming</i>	Het schoolteam besteedt veel aandacht en onderwijstijd aan technisch lezen, spelling en taalsystematiek. Een aantal onderwijzers heeft hierdoor minder aandacht voor de mondelinge vaardigheden en het creatief schrijven. De aandacht voor taalvaardigheid, namelijk de nadruk op wat kinderen in natuurlijke situaties met taal kunnen doen, gaat hierdoor verloren. Toch creëren de onderwijzers voldoende interactieve kansen in het onderwijsaanbod bij andere leergebieden. Het taalgebruik komt daarin functioneel aan bod. De positieve begeleidingsstijl van de onderwijzers bevordert een klimaat waarin communicatie vele kansen krijgt.
<i>Actief leren</i>	Vanuit onder meer de impulsen voor krachtig leesonderwijs vanuit de eigen onderwijskoepel analyseerde het schoolteam de voorbije schooljaren haar leesonderwijs. Deze analyse geeft richting aan een aantal waardevolle initiatieven voor strategisch lezen en leesbevordering.

De onderwijzers gebruiken verschillende onderwijsleerpakketten aangevuld met een aanbod vanuit diverse bronnenmaterialen. Zij ervaren onderdelen van een gebruikte methode als verouderd en vullen de methode aan met aanvullende materialen. In enkele klassen stimuleert een aanvullende methode het functioneel gebruik van leesstrategieën aan de hand van actuele informatieve teksten. De onderwijzers focussen vooral op het onderwijsaanbod van het eigen leerjaar en hebben nog weinig zicht op datgene wat volgt of in de voorgaande leerjaren aan bod komt. Een transparante verticale opbouw ontbreekt in het onderwijsaanbod.

Materieel beheer	De onderwijzers beschikken over voldoende leermiddelen om het onderwijsaanbod voor Nederlands uit te werken. De gebruikte taalmethode is verouderd waardoor de onderwijzers ieder voor zich zoeken naar aanvullend en niet altijd voldoende op elkaar afgestemd bronnenmateriaal.
Uitrustung	
<i>Leermiddelen</i>	

Het leesaanbod in een aantal klasbibliotheken is verouderd. Het boekenaanbod in deze klassen beperkt zich veelal tot boeken die het technisch lezen stimuleren. Een aantal onderwijzers reikt wel al een gevarieerd boekenaanbod aan met voldoende variatie tussen verhalende en informatieve boeken.

Evaluatie Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i> <i>Gericht op bijsturing</i>	Het team heeft geen gedragen visie op het breed evalueren van Nederlands. De onderwijzers evalueren de leerlingen voor Nederlands voornamelijk met de methodegebonden toetsen. Een aantal genormeerde toetsen voor technisch lezen en spelling vullen deze evaluatiegegevens aan. De evaluatiegegevens beperken zich voornamelijk tot de technische en cognitieve basisvaardigheden die op regelmatige basis effectief meetbaar zijn. Deze tendens weerspiegelt zich ook in het leerlingvolgsysteem. De evaluatie van het leergebied Nederlands gebeurt hierdoor vooral productgericht. De extra aandacht voor strategisch lezen en leesbevordering integreren de onderwijzers niet in de evaluatiepraktijk.
	Op klasniveau neemt een aantal onderwijzers waardevolle initiatieven tijdens de lesactiviteiten Nederlands om de leerlingen aan te zetten tot zelfevaluatie en peer-assessment, een evaluatievorm waarbij leerlingen elkaar feedback leren geven.
	De onderwijzers verwerken de methodegebonden toetsen voornamelijk kwantitatief om op basis hiervan het puntenrapport te stofferen. Enkele onderwijzers analyseert op eigen initiatief de toetsresultaten op een meer doorgedreven kwalitatieve wijze. De resultaten van deze foutenanalyses geven richting aan de individuele ondersteuning en remediëring van de leerlingen. Een beperkt aantal onderwijzers benut de foutenanalyses als reflectiemiddel voor de bijsturing van de eigen onderwijspraktijk. Het schoolteam participeert occasioneel aan externe toetsen om de schoolprestaties voor het leergebied Nederlands te vergelijken met andere scholen. Het wendt die informatie niet doelgericht aan om het onderwijsaanbod bij te sturen of te optimaliseren op school- of klasniveau. De focus ligt vooral op de evaluatie van de leerprestaties op leerlingenniveau.
	Uit de evaluatiegegevens voor Nederlands blijkt dat de meeste leerlingen de eindtermen Nederlands bereiken op het einde van de lagere school en het getuigschrift basisonderwijs behalen.
Rapporteringspraktijk <i>Interne en externe communicatie</i>	In een aantal klassen rapporteren de onderwijzers in hoofdzaak over bepaalde deelaspecten van Nederlands zoals spelling en taalsystematiek. Hierdoor geeft het rapport een weinig evenwichtig beeld over de vorderingen van leerlingen voor de verschillende domeinen van het leergebied Nederlands.
	De waardevolle inspanningen die een aantal onderwijzers levert om andere evaluatievormen te gebruiken, integreren zij nog niet in de rapportering. Verschillende onderwijzers bespreken de leervorderingen en de resultaten van het rapport individueel met de leerlingen.
Begeleiding Leerbegeleiding <i>Beeldvorming</i> <i>Zorg</i>	De leerprestaties van de leerlingen voor Nederlands vormen het belangrijkste uitgangspunt voor de leerbegeleiding. De beeldvorming voor Nederlands blijft veeleer beperkt door de keuzes die het schoolteam maakt in zijn evaluatiegebeuren. Op regelmatige basis volgt de zorgcoördinator in overleg met de onderwijzers de leervorderingen op.

De onderwijzers spannen zich in om de lees- en spellingsvaardigheid van de leerlingen te verhogen. De remediëring op leerlingniveau krijgt hierin een belangrijke plaats. De manier waarop de onderwijzers omgaan met de talige onderwijsbehoeften van de leerlingen verschilt. Enkele onderwijzers gebruiken gedifferentieerde of verlengde instructies door hergroepering van de klasgroep. Anderen opteren voor individuele remediëring in de vorm van extra schriftelijke taken of tempodifferentiatie.

Het team gaat zowel in de fase van de brede basiszorg als van de verhoogde zorg nog niet uit van een gezamenlijke visie om gericht met talige verschillen om te gaan.

De zorgcoördinator heeft een sleutelrol in de leerbegeleiding van de leerlingen. Hij stimuleert en ondersteunt onderwijzers bij de concretisering van binnenklasdifferentiatie op klasniveau. De opvolging van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften verloopt op een planmatige manier. In de fase van de uitbreiding van zorg schakelt het team externe partners in. De onderwijzers betrekken de ouders actief bij de leerbegeleiding van hun kind. Een aantal onderwijzers vraagt in deze fase ook veel inspanningen van de ouders, wat niet voor alle ouders even vanzelfsprekend is.

3.1.1.5 Lager onderwijs: muzische vorming

Voldoet niet

De onderwijzers realiseren in onvoldoende mate een gradueel en evenwichtig opgebouwd onderwijsaanbod voor muzische vorming. De visie van het leerplan muzische vorming en de leerplandoelen zijn onvoldoende richtinggevend bij het aangereikte aanbod. De onderwijzers voorzien vooral in activiteiten voor de domeinen beeld en muziek. De domeinen drama, beweging en media komen slechts occasioneel en onvoldoende doelgericht aan bod.

Curriculum Onderwijsaanbod <i>Referentiekader</i> <i>Planning</i> <i>Evenwichtig en volledig</i> <i>Samenhang</i>	De eindtermen en de leerplannen zijn voor de meeste onderwijzers geen referentiekader voor het onderwijsaanbod van muzische vorming. Ter verantwoording lijsten een aantal onderwijzers de aangereikte activiteiten op maar een duidelijke samenhang met de eindtermen en de leerplandoelen ontbreekt. Het team van de lagere afdeling beschikt over een aantal onderwijzers met ruime muzische expertise die het in toenemende mate inzet om de teamleden te ondersteunen. Op klasniveau bepalen de onderwijzers autonoom de leerinhouden voor het leergebied. Duidelijke afspraken op niveau van de lagere afdeling ontbreken. Enkel met de parallelklas maken de onderwijzers afspraken om het onderwijsaanbod op elkaar af te stemmen. Systematisch of occasioneel ondersteunen de onderwijzers met ruime muzische expertise hun collega's bij de invulling van de activiteiten. Met klasdoorbrekende initiatieven krijgen de leerlingen waardevolle kansen om muzisch te exploreren, te experimenteren en vorm te geven. De muzisch georiënteerde schoolprojecten bieden immers waardevolle momenten waarbij het schoolteam zijn muzische expertise ten volle inzet. Hierdoor krijgen de leerlingen een rijk muzisch aanbod met kansen om te reflecteren over de muzische activiteiten.
--	--

Het huidige aanbod mist echter een doelgerichte verticale opbouw. Vooral de domeinen beeld en muziek en in mindere mate het domein drama krijgen de meeste aandacht. De overige domeinen komen veeleer occasioneel aan bod tijdens de diverse schoolprojecten.

Materieel beheer	De onderwijzers beschikken over voldoende materialen om het leergebied muzische vorming te kunnen realiseren. Verschillende klassen beschikken over multimediamaterialen. De beschikbare computers in de meeste klassen zijn echter verouderd en functioneren niet optimaal.
Uitrusting <i>Leermiddelen</i>	
Evaluatie Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i>	De evaluatie voor muzische vorming is niet conform de verwachtingen van het leerplan. Een duidelijke en gezamenlijk gedragen visie om het muzisch proces op een evenwichtige en representatieve wijze in beeld te brengen ontbreekt. De onderwijzers beoordelen het bereikte resultaat met een puntenscore die ze vervolgens aanwenden in het rapport. De vooropgestelde criteria voor de beoordelingen zijn weinig transparant. De muzische talenten van de leerlingen maken nog geen deel uit van de beeldvorming in het leerlingvolgsysteem.
Begeleiding Leerbegeleiding	De onderwijzers stellen het positief welbevinden en de betrokkenheid van de leerlingen centraal. Dit vormt de basis voor de muzische ontwikkeling. Tijdens waardevolle muzische activiteiten creëren de meeste onderwijzers een stimulerend pedagogisch klimaat. Zij hebben echter nog geen nauwkeurig beeld van de beginsituatie van de leerlingen doordat een transparante en verticale opbouw van het onderwijsaanbod ontbreekt. De onderwijzers brengen de muzische talenten van de leerlingen nog niet optimaal tot ontwikkeling ondanks de vele waardevolle activiteiten en projecten. Het schoolteam stelt zich laagdrempelig op naar ouders en betreft hen als volwaardige partners bij de opvoeding van hun kinderen

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De school gaat op systematische wijze haar situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne na. Dat blijkt uit de regelmaat waarmee ze controles en risicoanalyses uitvoert. Daardoor kent ze de tekorten en is ze waakzaam voor ongunstige veranderingen in de leer- en werkomgeving van het personeel en de leerlingen.

Uit de controles en adviezen van externe controlediensten, de interne dienst (preventieadviseur) en de externe dienst, blijken er een aantal tekorten te zijn opgemerkt. Deze tekorten zijn op het ogenblik van de doorlichting nog niet opgelost. Wat nog moet verbeteren, is niet steeds in een planning voorzien. Kleine tekorten pakt de school aan via organisatorische maatregelen, kleinere werken of sensibiliserende acties. Dit gebeurt in afwachting van de realisatie van de verbeteracties ten gronde.

De vaststellingen van deskundigen, die terug te vinden zijn in documenten, stemmen overeen met wat de onderwijsinspectie tijdens de doorlichting opmerkt. Een systematiek waarmee het schoolbestuur de resterende tekorten wegwerkt, is niet voorhanden. Het schoolbestuur zit momenteel in een overgangsfase in verband met de technische opvolging van de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van zijn gebouwen. Het schoolbestuur maakt onvoldoende gebruik van de analyses van deskundigen en houdt onvoldoende rekening met eventuele opmerkingen van personeel, ouders of leerlingen. Opgemerkte tekorten worden onvoldoende opgenomen in plannen die de beheersing ervan regelen.

De school krijgt een beperkt gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Het schoolbestuur blijft te allen tijde verantwoordelijk voor de veiligheid van het personeel, de kleuters en de leerlingen.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja
Wordt de officiële school begeleid door de begeleidingsdienst van het GO!, OVSG of POV? (decreet bao - art. 62,§2,4°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• het recht op inzage door de ouders en hun recht op toelichting bij de gegevens die op de leerling betrekking hebben, waaronder de evaluatiegegevens die worden verzameld door de school	ja
• informatie over extra-murosactiviteiten	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het reglement inzake tucht en schending van de leefregels van de leerlingen, met inbegrip van een preventieve schorsing, een tijdelijke uitsluiting of een definitieve uitsluiting en inzake de beroepsprocedure, inbegrepen het hanteren van redelijke en haalbare termijnen	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend, met inbegrip van de beroepsprocedure	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's, leerlingenevaluatie en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad, de schoolraad en de ouderraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
• de vermelding dat bij schoolverandering leerlingengegevens worden overgedragen naar de nieuwe school tenzij, en voor zover de regelgeving de overdracht niet verplicht stelt, de ouders er zich expliciet tegen verzetten na op hun verzoek deze gegevens te hebben ingezien	ja

Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Worden de notulen van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift aangelegd en bewaard? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Verloopt het afleveren van de verklaringen aan leerlingen die geen getuigschriften basisonderwijs krijgen, correct? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Sociale en emotionele begeleiding

- Doelgerichtheid** Het schoolteam besteedt vanuit zijn gezamenlijk ontwikkeld pedagogisch project ruime aandacht aan de sociale en emotionele begeleiding van de leerlingen. Het investeert dan ook expliciet in een veilige en positieve leef- en leeromgeving waarin het welbevinden van de leerlingen en een goede band tussen leerlingen en leerkrachten centraal staan. De zorgwerking zet in op zorgzaam en efficiënt omgaan met diverse onderwijsbehoeften van leerlingen. Bij de concretisering van de sociale emotionele begeleiding leggen de onderwijzers nog geen expliciete relatie met de eindtermen sociale vaardigheden noch met de leerplandoelen van het leergebied mens en maatschappij.
- Ondersteuning** De bewuste inzet op de socio-emotionele ontwikkeling van de leerlingen is voelbaar in verschillende facetten van de schoolcultuur als de schoolstructuur.

Het schoolteam straalt een aangename dynamiek uit die de basis vormt voor een positief schoolklimaat. De schoolvisie verwijst naar een opbouwende en gemoedelijke sfeer waarin 'samen school maken' aanwezig is. De formele en informele gesprekken spelen een belangrijke rol om de bepaalde aspecten van de werking te optimaliseren. Socio-emotionele problemen van kinderen zijn regelmatig onderwerp van gesprek. In hun onderwijspraktijk houden de leerkrachten doelgericht rekening met de noden van de leerlingen. Zowel leerlingen als leerkrachten ervaren de zorgcoördinator als dé vertrouwensfiguur van de school waar ze steeds terecht kunnen. De socio-emotionele ontwikkeling van de leerlingen vormt dan ook een belangrijke pijler van de zorgwerking.

Het schoolteam organiseert een aantal acties die de socio-emotionele ontwikkeling van de leerlingen bewust op de onderwijskaart zetten. In de kleuterafdeling is de screening van het welbevinden van de kleuters een vaste waarde. In de lagere afdeling nemen verschillende tevredenheidsbevragingen en de afname van sociogrammen een belangrijke plaats in. Het onderbouwde anti-pestbeleid in de school is een voorbeeld van goede praktijk. Naast een stappenplan gericht op de ontwikkeling van weerbaarheid besteedt het schoolteam tevens veel tijd aan reflectie met leerlingen. Het schoolteam volgt nauwgezet conflictsituaties op en wendt deze situaties aan als zinnige leersituaties. De directeur van de lagere afdeling stuurt het anti-pestbeleid doelgericht aan. Hij stelt zich laagdrempelig op zodat de leerlingen, de leerkrachten en de ouders steeds bij hem terecht kunnen.

De school investeert in een leerlingenraad die voorstellen tot schoolverbetering formuleert. Mede dankzij die inspraak kunnen de leerlingen gebruik maken van attractieve activiteiten tijdens de speeltijden die de sociale relaties tussen de leerlingen en de speelplaatswerking ondersteunen.

De leerkrachten bewegingsopvoeding bieden een sterke variatie aan motorische activiteiten aan waarbij de leerlingen hun mogelijkheden individueel of in samenspel exploreren. Zij richten hun activiteiten in vanuit een sterke inzet op de motivatie van de leerlingen en ondersteunen op doordachte wijze het zelfvertrouwen en het positief zelfbeeld van de leerlingen.

Doeltreffendheid Het schoolteam geeft aan dat de aandacht voor de sociale en emotionele begeleiding positieve effecten oplevert. Vanuit gesprekken met kinderen en ouders krijgen diverse leerkrachten en de directeurs positieve feedback op de positieve manier waarop het schoolteam omgaat met zijn leerlingen.

Het schoolteam gaat op een systematische manier de evolutie van het welbevinden en de onderlinge sociale relaties van leerlingen na. Ze wendt die informatie doeltreffend aan om haar werking verder te optimaliseren of bepaalde initiatieven te borgen.

Ontwikkeling Het schoolteam neemt de tijd om het effect van nieuwe initiatieven geregeld te evalueren vooraleer het die opneemt in de dagelijkse schoolwerking. De directeurs borgen acties die het team als kwaliteitsvol ervaart of waarvan de effecten positief zijn.

Ondanks de ruime aandacht die het schoolteam aan de sociale en emotionele begeleiding besteedt, is de leerkrachtenstijl zeker in de lagere afdeling nog heel verschillend. Zowel de preventieve als remediërende opvang van leerlingen met gedragsproblemen heeft nog ontwikkelingskansen.

4.2 Evaluatiepraktijk

Doelgerichtheid Het schoolteam heeft geen gezamenlijk gedragen visie op de evaluatie van zijn leerlingen. Het verkende het concept 'breed evalueren' maar dit resulteerde nog niet tot bijsturingen in de evaluatiepraktijk.

De richtlijnen en de suggesties van de onderwijkskoepel in de verschillende leerplannen rond evaluatie zijn niet richtinggevend voor de evaluatiepraktijk. Er is weinig samenhang tussen de vooropgestelde leer- en ontwikkelingsdoelen en het evaluatieproces. Hierdoor ontstaat er voornamelijk in de lagere afdeling een kloof tussen de vooropgestelde doelstellingen in het onderwijsaanbod en de evaluatie ervan.

Ondersteuning In de kleuterafdeling gaat er bewuste aandacht naar de evaluatie van het leerproces van de kleuters. Een aantal kleuteronderwijzers observeert de kleuters doelgericht. Vanuit die vaststellingen ondersteunen zij het ontwikkelingsproces van de kleuters.

Vrijwel alle leerkrachten in de lagere afdeling onderschrijven het belang van het nastreven en evalueren van een brede en harmonische ontwikkeling van de leerlingen. De huidige evaluatiepraktijk weerspiegelt deze visie niet. In de lagere afdeling overweegt een productgerichte evaluatie van vooral meetbare aspecten van het onderwijs in functie van de rapportering. De meeste onderwijzers wenden de evaluatiegegevens slechts in beperkte mate aan om het effectieve leerproces van de kinderen doelgericht te ondersteunen of om de eigen onderwijspraktijk bij te sturen. De evaluatiecriteria die de onderwijzers hanteren zijn sterk leerkrachtafhankelijk.

Het team van de lagere afdeling focust vooral op de evaluatie en rapportering van de technische basisvaardigheden van de leergebieden Nederlands en wiskunde. De onderwijzers bewaken nog niet doelgericht het evenwicht tussen het evalueren van kennis, vaardigheden en attitudes. Zij maken weinig of geen afspraken die de evaluatie van de doelstellingen in de leergebieden muzische vorming, mens en maatschappij of wetenschappen en techniek ondersteunt.

De leerkrachten bewegingsopvoeding ontwikkelden een eigen kader dat een kwaliteitsvolle evaluatie van de motorische ontwikkeling van de leerlingen mogelijk maakt en de onderwijspraktijk ondersteunt.

Doeltreffendheid De evaluatiepraktijk is nog weinig doeltreffend en verschilt tussen de kleuter- en de lagere afdeling.

De kleuteronderwijzers ervaren tekorten in de huidige evaluatiepraktijk om de brede ontwikkeling van de kleuters in beeld te brengen. In overleg met de directeur en de zorgcoördinator nemen de kleuteronderwijzers de gehanteerde observatie-instrumenten kritisch onder ogen. Hierdoor ontstaat er een dynamiek van interne kwaliteitszorg die uitmondt in een aantal bijstellingen van de observatie- en evaluatiepraktijk.

In de lagere afdeling bepalen vooral de gebruikte onderwijsleerpakketten de onderwijspraktijk. De sterke nadruk op technische basisvaardigheden in de leergebieden Nederlands en wiskunde verengen de evaluatie en de beeldvorming van de leerlingen. In sommige klassen beperkt de evaluatiepraktijk zich hierdoor te veel tot schriftelijke toetsen ten koste van de evaluatie van vaardigheden en attitudes.

De meeste onderwijzers stellen de doeltreffendheid van de afgenomen toetsen weinig in vraag.

Voor de leergebieden waarvoor de onderwijzers geen onderwijsleerpakketten gebruiken, evalueren de meesten op basis van een eigen evaluatiesysteem op basis van punten.

Een aantal onderwijzers experimenteert op eigen initiatief met alternatieve evaluatievormen. Verschillende vormen van zelfevaluatie en peer-evaluatie bieden waardevolle kansen om het leerproces van de leerlingen doeltreffend bij te sturen. Ook met gerichte mondelinge feedback stuurt een aantal onderwijzers het leerproces van de leerlingen gericht bij. Die aanpak is momenteel leerkrachtafhankelijk waardoor de doeltreffendheid van de evaluatiepraktijk nog ruime groeikansen heeft.

Ontwikkeling Het schoolteam is er zich van bewust dat de evaluatiepraktijk een belangrijk pedagogisch-didactisch onderdeel is in het leerproces van de leerlingen. De verzamelde evaluatiegegevens zetten actueel weinig aan tot het gebruik van deze gegevens op leerlingen-, leerkrachten- en schoolniveau. De uitwerking van een gedragen visie op 'breed evalueren' staat op de prioriteitenlijst van het schoolteam. Momenteel groeit vooral in de kleuterafdeling de aansluiting tussen het onderwijsaanbod, de evaluatiepraktijk en de leerbegeleiding. Vooral in de lagere afdeling staat de evaluatiepraktijk nog aan het begin van een ontwikkelingsproces.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

- Leiderschap** De directeur, de adjunct-directeur en voor een deel ook de zorgcoördinator nemen het algemeen beleid op zich. Ze hebben een transparante taakverdeling. De directeur focust zich voornamelijk op de onderwijzers van de lagere afdeling, de adjunct-directeur richt zich vooral op de werking van de kleuter-afdeling en de zorgcoördinator heeft een functie op schoolniveau. Voor het beleidsteam was het niet eenvoudig om bij de fusie van beide scholen te evolueren naar een gemeenschappelijke schoolcultuur. Het algemeen beleid investeerde geleidelijk en respectvol in de samenvloeiing van beide teams. Het schoolteam krijgt ruime kansen om te participeren in de concretisering van het beleid. Een aantal teamleden stelt zich daarbij kritisch en proactief op, terwijl anderen vooral focussen op de eigen klaspraktijk. Zowel in de kleuter- als in de lagere afdeling heerst een aangename werksfeer.
- Visieontwikkeling** Om de verschillende schoolculturen op elkaar af te stemmen, investeerde het algemeen beleid in de concretisering van een gemeenschappelijk pedagogisch project. Alle teamleden onderschrijven die visie en handelen ernaar binnen de onderwijspraktijk. Tevens zet het algemeen beleid in op een sterke parallelwerking zowel in de kleuter- als in de lagere afdeling. Die samenwerking ondersteunt de klaswerking en de onderwijspraktijk in beide afdelingen en is een voorbeeld van goede praktijk. Op doordachte en participatieve wijze wijst het algemeen beleid de onderwijsopdrachten toe, rekening houdend met de expertise van de teamleden. De aanwending van het lestijdenpakket gebeurt doordacht, met duidelijke communicatie en inspraak van het team.
- Besluitvorming** De meeste teamleden ervaren het algemeen beleid als een gedeeld participatief leiderschap. Tijdens verschillende overlegstructuren is een vlotte informatiedoorstroming mogelijk en legt het team gezamenlijke afspraken vast. Indien nodig neemt de directeur een eindbeslissing om blijvende discussie te vermijden. De parallelleerkrachten hebben veelvuldig overleg waarbij zij zowel inhoudelijk als organisatorisch gezamenlijk het onderwijs voorbereiden. In de kleuterafdeling volgt de adjunct-directeur de gemaakte afspraken nauwgezet op. Het team evalueert nieuwe initiatieven en stuurt bij indien nodig. De vernieuwingsbereidheid verschilt binnen het team van de lagere afdeling. Het overlegt uitgebreid vooraleer het nieuwe initiatieven aangaat. Hierdoor neemt de besluitvorming in de lagere afdeling soms geruime tijd in beslag, wat de ontwikkelingsdynamiek vertraagt. De opvolging van beslissingen of gezamenlijk gemaakte afspraken is soms nog te vrijblijvend waardoor kansen blijven liggen om leerkrachten gerichte feedback en groeikansen aan te reiken.

Kwaliteitszorg Het beleidsteam neemt zelf initiatieven om de onderwijskwaliteit onder de loep te nemen. Het wendt een aantal indicatoren van het CIP0-referentiekader (context, input, proces, output) aan als middel om de eigen kwaliteit systematisch te onderzoeken. Op die manier wil het de gezamenlijke doelgerichtheid en de visie op kwaliteitsvol onderwijs beter op elkaar afstemmen.

In de lagere afdeling verzamelt het team een aantal outputresultaten. Het wendt de beschikbare outputgegevens nog weinig doelgericht aan om zich te positioneren ten opzichte van scholen met een vergelijkbare leerlingenpopulatie of om na te gaan of het de eindtermen met de leerlingen bereikt.

De onderwijzers beschikken slechts over een beperkt aantal valide en betrouwbare gegevens om van daaruit na te gaan of hun onderwijsaanbod voldoet aan de maatschappelijke verwachtingen. Zij vertrouwen op hun opgebouwde expertise en ervaring om vast te stellen of de leerlingen de eindtermen in voldoende mate bereiken. Met de systematische bevraging van oud-leerlingen gaan de onderwijzers na of het aangereikte onderwijsaanbod aan te verwachtingen voldoet.

Met klasbezoeken en functioneringsgesprekken verzamelen de directeurs gegevens over de onderwijskwaliteit op leerkrachtniveau. Dit waardevolle initiatief leidt nog niet tot een doorgedreven kwaliteitsanalyse op schoolniveau die de directeurs doelgericht aanwenden als middel tot kwaliteitszorg. Rekening houdend met de context gaan ze zeer ontwikkelingsgericht en gefaseerd te werk. Een doordachte gefaseerde aanpak is noodzakelijk om weerstand te vermijden.

Planningen in de lagere afdeling zijn zeer summier en weinig functioneel opgesteld. Een duidelijke link met de leerplandoelen ontbreekt voor de leergebieden waarvoor het team geen onderwijsleerpakket gebruikt. In de kleuterafdeling leidt de instroom van nieuwe kleuteronderwijzers tot een verhoogde samenwerking tussen de verschillende leeftijdsgroepen. De kleuteronderwijzers werken veelvuldig klasdoorbrekend. Het leren van en met elkaar krijgt daardoor ruime kansen. Ook de samenwerking tussen de derde kleuterklas en het eerste leerjaar versterkt de leerkrachten stapsgewijs. In de lagere afdeling blijven de klasdoorbrekende werking en het leren van en met elkaar nog veeleer beperkt.

Talenbeleid Het schoolteam detecteert de talige noden van de leerlingen. De meeste leerkrachten zorgen voor een klasklimaat en een klasinrichting waarin leerlingen met talige noden zich veilig voelen. Het klasmanagement is erop gericht om leerlingen met talige noden makkelijker en voldoende aan bod te laten komen tijdens het onderwijsleerproces. De meeste leerkrachten bieden binnen de verschillende leergebieden taken aan die zowel de zwakkere als de sterke leerlingen voldoende kansen geven om ook op talig vlak te ontwikkelen. De meeste leerkrachten hanteren in de verschillende leergebieden werk- en groeperingsvormen die de communicatie en de interactie tussen de leerlingen bevorderen.

Indien nodig houden de leerkrachten, in samenspraak met de ouders, bij de evaluatie van de verschillende leergebieden rekening met de talige mogelijkheden van de leerlingen.

Het schoolteam neemt initiatieven om met de ouders, zowel schriftelijk als mondeling, op een heldere en verstaanbare wijze te communiceren.

GOK- en zorgbeleid Het schoolteam baseert zijn zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid op de analyse van data die de meest relevante noden van leerlingen in kaart brengt. Het schoolteam heeft een correct beeld van het aantal leerlingen dat vanuit het eerste leerjaar doorstroomt tot het zesde leerjaar zonder leerachterstand op te lopen. Het zet acties op om de doorstroom te bevorderen. Het schoolteam heeft een visie over de wijze waarop het zijn zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid vorm wil geven. Het team organiseert vooral acties die aansluiten bij de noden van de leerlingen. De acties zijn nog niet geconcretiseerd in doelen op leerlingen-, leerkrachten- en schoolniveau. Het zorgteam evalueert de effecten van de acties binnen het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid. Het schoolteam heeft in zijn professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van sommige teamleden met het oog op het schooleigen zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid.

Deliberatie De onderwijsinspectie delibereert het tekort voor muzische vorming in de lagere afdeling. Zij baseert zich hiervoor op het CIPD-kader. In de eerste plaats is er de veranderde schoolcontext door de fusie van twee scholen, die een impact had op de schoolontwikkeling. De voorbije jaren zette het algemeen beleid hiervoor ten volle in op de ontwikkeling van een gezamenlijke schoolcultuur. Tevens bemoeilijkten verschillende infrastructuurwerken en de bouw van een kleuterschool het veranderingsproces. Momenteel zijn alle randvoorwaarden om het onderwijskundige functioneren van de school verder te optimaliseren aanwezig. De veranderingsbereidheid binnen het schoolteam is aanwezig maar de individuele ontwikkelingsdynamiek verschilt nog bij sommige onderwijzers. Toch beschikt het schoolteam over voldoende interne expertise voor muzische vorming. Het team heeft een sterke traditie om vraaggestuurd een beroep te doen op ondersteuning van de pedagogische begeleiding. Het is er zich van bewust dat muzische vorming een werkpunt is. Op schoolniveau realiseert het team al diverse waardevolle muzische aanzetten. Het schoolteam beschikt over voldoende beleidsvoerend vermogen aangestuurd door een gedreven directieteam en gesteund door verschillende zeer geëngageerde teamleden. De onderwijsinspectie geeft vanuit dat perspectief het vertrouwen aan de school om het tekort voor muzische vorming in de lagere afdeling zelfstandig weg te werken.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het schoolteam gebruikt verschillende zelfstandige werkvormen die het actief leren van de leerlingen bevordert.
- Het schoolteam realiseert waardevolle muzische projecten met de leerlingen.
- De kleuteronderwijzers bieden een doelgericht en breed onderwijsaanbod aan doorheen kleuterafdeling.
- In de kleuterafdeling garanderen de kleuteronderwijzers met een verrijkt aanbod en de veelheid van ontwikkelingsmaterialen ruime ontwikkelingskansen voor de kleuters.
- De onderwijzers investeren in leesbevordering en leesplezier van de leerlingen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De leeftijdsoverschrijdende samenwerking tussen de verschillende klasgroepen bevordert de sociale en emotionele ontwikkeling van de leerlingen.
- Het schoolteam betreft ouders als actieve partners, zowel in het onderwijsleerproces als bij de sociale en emotionele ontwikkeling van de kinderen.
- De school stelt zich laagdrempelig op naar ouders.
- In de lagere afdeling biedt de doordachte speelplaatswerking ruime spel- en bewegingskansen die het welbevinden en de motorische ontwikkeling van de leerlingen bevorderen.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het algemeen beleid besteedt gerichte aandacht aan en investeert in waardevolle aanzetten voor kwaliteitszorg.
- Beide directeurs investeren in een aangenaam en stimulerend leef- en leerklimaat.
- Het schoolteam realiseert een sterke parallelwerking die het leren van en met elkaar bevordert.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het schoolteam kan de aanwezige expertise voor muzische vorming nog beter benutten om zijn onderwijsaanbod te optimaliseren.
- Het onderwijsaanbod van de kleutersonderwijzers kan nog groeien door de visie en uitgangspunten van de leerplannen grondig te verkennen.
- In de lagere afdeling kunnen de onderwijzers de verticale opbouw en de evaluatiepraktijk voor het leergebied Nederlands optimaliseren door de verkenning van het leerplan.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het schoolteam kan investeren in een doordachte evaluatiepraktijk die het onderwijsleerproces ondersteunt en de kwaliteitszorg bevordert op school-, leerkracht- en leerlingniveau.
- Het schoolteam kan het leren van en met elkaar over de verschillende klassen heen aanwenden om de graduele opbouw te bevorderen.
- De schoolteam kan vanuit een leerlijn sociale vaardigheden de sociaal-emotionele begeleiding van de leerlingen doelgerichter uitbouwen.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het algemeen beleid kan outputgegevens functioneler aanwenden als middel voor kwaliteitszorg en om zichzelf te positioneren.
- De directeurs kunnen de coaching en gerichte opvolging van de onderwijspraktijk doelgerichter aanwenden als middel om de onderwijspraktijk te optimaliseren op school- en leerkrachtniveau.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De onderwijzers moeten het leerplan muzische vorming verkennen en toepassen in de onderwijspraktijk van de lagere afdeling om de eindtermen met de leerlingen te bereiken.
- Het schoolbestuur moet de organisatie van het welzijnsbeleid verbeteren om aan de erkenningsvoorwaarde inzake bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne te voldoen.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

BEPERKT GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **17-03-2019** opnieuw een controle uit.

Door artikel 215 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs (zoals gewijzigd bij decreet van 23-03-2018), wijzigt vanaf 1 september 2018 het advies "beperkt gunstig" in een "gunstig advies".

Dit betekent dat de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen voortgezet wordt.

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het **kleuteronderwijs** en het **lager onderwijs**.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Ilse DE VOLDER de inspecteur-verslaggever	Luc FONTEYN en Veerle GOVAERTS de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	